

# Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

## Avgjørelse FinKN 2022-1051

7.12.2022

**Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)**

### Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyrileggelse – eierskifte – avregistrering.

Klager kjøpte et kjøretøy som delebil. Salgsmelding ble vedtatt 17.6.22. Kjøretøyet måtte hentes på tilhenger og klager antok at det var avregistrert. Da klager hentet kjøretøyet fredag 24.6.22, oppdaget han at skiltene ikke var levert inn slik han trodde. Ved hjemkomst samme ettermiddag, hadde klager mottatt krav om gebyr for uforsikret kjøretøy i posten. Klager leverte skiltene på nærmeste trafikkstasjon den påfølgende virkedag (mandag 27.6.22). I klagen til Trafikksforsikringsforeningen anførte klager at det ikke var mulig å levere skiltene tidligere da trafikkstasjonen hadde stengt lørdag 25.6.22 og søndag 26.6.22. Trafikksforsikringsforeningen opprettholdt gebyrileggelsen og fant ikke grunnlag for dispensasjon. Nemnda kom til at gebyret var korrekt ilagt, og at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon. Nemnda begrunnet sitt resultat med at det ikke var grunnlag for å dispensere grunnet klagers anførsel om at han var i god tro om at bilen var avregistrert, og at han ikke kunne ha handlet annerledes da han ble klar over at bilen ikke var avregistrert.

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder ileggelse av gebyr for uforsikret motorvogn med registreringsnummer (...). Total gebyrlengde er fra og med 24.6.22 til og med 26.6.22.

Salgsmelding for kjøretøyet ble levert 17.6.22.

Klager hadde avtalt med selger å hente kjøretøyet fredag 24.6.22. Det aktuelle kjøretøy var kjøpt som delebil og skulle fraktes på tilhenger.

Da klager kom for å hente bilen, oppdaget han at denne fortsatt hadde påmontert skilter (var registrert). Ved hjemkomst den 24.6.22 hadde klager mottatt brev i posten fra Trafikksforsikringsforeningen med krav om gebyr for uforsikret kjøretøy.

I vedtak datert 24.6.22 ble klager ilagt bruksforbud for kjøretøyet.

Klager leverte skiltene og avregistrerte bilen på nærmeste trafikkstasjon første virkedag over helgen (27.6.22).

Trafikksforsikringsforeningen ila opprinnelig klager gebyr for perioden fra og med 17.6.22, da klager ble eier av kjøretøyet denne dato, og til kjøretøyet ble avregistrert den 27.6.22.

Klager påklaget gebyrileggelsen 30.6.22. Som følge av at klager kunne dokumentere at han først hentet og overtok kjøretøyet fra selger den 24.6.22, etterga Trafikksforsikringsforeningen, under henvisning til tidligere nemndsavgjørelse FinKN 2018-930, gebyr for perioden fra og med 17.6.22 til og med 23.6.22.

Gebyr for perioden 24.6.22 til og med 26.6.22 ble fastholdt.

Klager påklaget gebyrileggelsen den 30.6.22. Trafikksforsikringsforeningen fant ikke grunnlag for å endre gebyrileggelsen og saken ble derfor overført til Finansklagenemnda for ny vurdering.

Klager opprettholdt klagen 31.8.22.

**Klager** anfører at gebyr i saken må frafalles.

Klager har forklart at kjøretøyet ble kjøpt som en delebil som klager oppfattet at var avregistrert da bilen måtte hentes på tilhenger. Klager hadde ingen foranledning til å tro at bilen ikke var avregistrert.

Klager leverte skiltene til nærmeste trafikkstasjon påfølgende virkedag. Det var ikke mulig å levere inn skiltene tidligere enn dette da trafikkstasjonen hadde stengt lørdag 25.6.22 og søndag 26.6.22.

Klager anfører å ha vært i god tro, og at han ikke hadde mulighet til å handle annerledes.

**Trafikksforsikringsforeningen** har opprettholdt gebyret, som for så vidt gjelder perioden fra og med 24.6.22 til og med 26.6.22.

Trafikksforsikringsforeningen har anført at det ikke er grunnlag for å ettergi gebyret på bakgrunn av at kjøretøyet ikke var i bruk under gebyrperioden. Trafikksforsikringsforeningen har vist til at klager selv er ansvarlig for å foreta undersøkelser på forhånd og innrette seg etter de til enhver tid gjeldende regler slik at man kan unngå gebyr ved å tegne forsikring eller avregistrere kjøretøyet til riktig tid etter eierskiftet. Ved å benytte seg av salgsmelding på Statens vegvesens nettsider har man 10 dager på seg til å godkjenne denne.

Trafikksforsikringsforeningen har også vist til at informasjon om trafikkstasjonens åpningstider er tilgjengelig på Statens vegvesen sine nettsider. Klager burde tilpasset kjøpet etter trafikkstasjonens åpningstider.

Endelig anføres det fra Trafikksforsikringsforeningens side at klager også kunne kjøpt forsikring frem til kjøretøyet ble avregistrert. Klager hadde således flere valgmuligheter for å unngå gebyr.

**Sekretariatets konklusjon:** Sekretariatet kom til at gebyret var korrekt ilagt og at det lå innenfor klagers kontroll å overholde forsikringsplikten. Sekretariatets begrunnelse er inntatt under:

#### Vilkårene for gebyrileggelse

Etter bilansvarslova § 15 første punktum skal alle registreringspliktige kjøretøy være forsikret. Dersom forsikringsplikten ikke overholdes, skal Trafikksforsikringsforeningen ilegge eieren av kjøretøyet et gebyr, se bilansvarsloven § 17 a. Gebyret skal ilegges på bakgrunn av antall døgn kjøretøyet har vært uforsikret, se forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn mv. §§ 4 og 5.

Det følger av gebyrforskriften § 4 at:

Ny eier som ikke har tegnet egen forsikring, skal betale gebyr for hvert påbegynte døgn fra og med datoen for vedtak om eierskifte, med mindre ny eier har tegnet forsikring innen tre døgn fra og med vedtaksdatoen.

Du har i klagen vist til at kjøretøyet var en delebil som ble hentet på henger. Kjøretøyet har følgelig ikke vært i bruk i gebyrperioden. Videre leverte du skiltene (sørget for avregistrering) så snart du hadde mulighet til dette.

Det er i fast praksis fra Finansklagenemnda Skade (TFF Gebyr) slått fast at det ikke er av betydning for forsikringsplikten for registrerte kjøretøy hvorvidt kjøretøyet er i bruk eller ikke, se blant annet avgjørelse **FinKN 2019-751**. Slike forhold er utenfor myndighetenes kontroll, med andre ord har ikke Statens vegvesen mulighet til å vite når et kjøretøy ikke er i bruk. Forsikringsplikten, og derved gebyrplikten, kan kun bringes til opphør ved avregistrering eller vraking. Kjøretøyet blir først avregistrert når skiltene leveres inn til Statens vegvesen, eller eventuelt meldes tapt. Det er ikke tilstrekkelig for å avregistrere et kjøretøy at eieren selv har

tatt av skiltene.

Gebyr for den aktuelle perioden må dermed anses som korrekt ilagt, jf. bilansvarslova § 17 a, jf. gebyrforskriften § 4.

Vilkår for dispensasjon (hel eller delvis reduksjon av gebyret)

Du har i klagen vist til at du leverte inn skiltene mandag 27. juni ved absolutt første anledning etter helgen og det var faktisk ikke noe du kunne gjort for å unngå dette.

Trafikksforsikringsforeningen kan etter bilansvarsloven § 17 a annet ledd, jf. gebyrforskriften § 9 ettergi gebyret helt eller delvis. Ettergivelse kan skje dersom unnlatelsen av å tegne ansvarsforsikring må regnes som "unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll", jf. gebyrforskriften § 9.

Bestemmelsen åpner for at gebyret kan ettergis helt eller delvis. En forutsetning for dispensasjon er at bruddet på plikten til å tegne forsikring må anses som unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll. I dette ligger at du er ansvarlig for alle forhold innenfor din kontrollsfære, det vil si alle omstendigheter som du kan påvirke. Det er forutsatt at dispensasjonsadgangen skal praktiseres strengt, og at det er den som påberoper seg dispensasjon som har bevisbyrden for at det foreligger omstendigheter som gir grunnlag for dette. Dette følger blant annet av nemndas avgjørelse i **FinKN 2020-189**.

Finansklagenemnda Skade (TFF Gebyr) har i sak **FinKN 2019-814** uttalt at kjøper av kjøretøy på forhånd plikter å orientere seg om hvilke regler som gjelder, og at det er opp til den enkelte å innrette seg slik at man unngår uheldige konsekvenser som følge av at enkelte forsikringsselskaper ikke har nettbaserte løsninger.

I utgangspunktet stilles det altså ganske strenge krav til den som går til anskaffelse av et kjøretøy.

Det følger av sakens faktum at du hadde forståelsen av at bilen var avregistrert ved kjøp, ettersom den var en delebil. Det er imidlertid din risiko som kjøper å bringe klarhet i dette og evt. avvente å vedta salgsmelding på bilen inntil forholdet er bragt i orden.

I ditt tilfelle kunne du også kjøpt lovpålagt ansvarsforsikring frem til du fikk levert skiltene hos Statens vegvesen. De fleste forsikringsselskaper har nettbaserte tjenester som muliggjør kjøp av forsikring gjennom helgen.

Nemnda har i flere avgjørelser også lagt til grunn at ny eier må bære ansvaret og betale det ilagte gebyret når han ikke benyttet seg av en av de valgmulighetene han har for å unngå å komme i en situasjon hvor kjøretøyet blir stående uforsikret slik at det påløper gebyr. Et eksempel er avgjørelse **FinKN 2019-630**, hvor nemnda la til grunn at man for eksempel kan utsette kjøpet eller vente med å godkjenne salgsmeldingen til et passende tidspunkt.

Vi viser også til sak **FinKN 2019-812** hvor nemnda konkluderte med at helligdagene i påsken ikke gir grunnlag for å gi dispensasjon. I den saken hadde klager kjøpt et kjøretøy på langfredag, og anførte at han hadde forsøkt å tegne forsikring på nett, men at dette ikke lot seg gjøre.

På bakgrunn av tidligere nemndspraksis er det vår vurdering at det lå innenfor din kontroll å overholde forsikringsplikten. Det er da ikke grunnlag for å gi dispensasjon, jf. bilansvarslova § 17 a annet ledd jf. gebyrforskriften § 9.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Nemnda er enig med sekretariatet i at gebyret i dette tilfellet er korrekt ilagt og slutter seg til sekretariatets begrunnelse slik den er angitt ovenfor.

Spørsmålet blir om det etter dette er grunnlag for å dispensere utover det som allerede er gjort av Trafikksforsikringsforeningen, nærmere bestemt for perioden 24.6.22-26.6.22.

Bilansvarslova § 17 a andre ledd lyder slik:

Trafikksforsikringsforeningen kan etter søknad ettergi gebyret helt eller delvis dersom brot på plikten til å tinga trafikktrygding må reknast som unnskuldeleg som følge av tilhøve utanfor den ansvarlege sin kontroll.

I Prop. 1 LS (2017-2018) side 202 uttaler Finansdepartementet blant annet i merknadene til ny § 17 a følgende:

Annet ledd angir at kravet på gebyr helt eller delvis kan frafalles dersom bruddet på forsikringsplikten må anses unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll. Det følger av bilansvarslova § 15 hvem som er ansvarlig for å tegne trafikkforsikring. Den forsikringspliktige vil i forhold til gebyret og forsikringsplikten være ansvarlig for alle forhold innenfor sin "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende kan bebreides for disse forholdene. Kontrollerbare er forhold som den ansvarlige har kunnet påvirke. Det samme må gjelde for ny eier som ikke selv har tegnet forsikring ved kjøpet. Departementet legger til grunn at dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger et forhold utenfor den ansvarliges kontroll, må ligge på søkeren.

Klager har anført at han først ble klar over at kjøretøyet var påsatt skilter da han hentet det fredag 24. juni i år, og at han derfor ikke hadde mulighet for å levere skiltene på en trafikkstasjon før mandag 27. juni etter helgestengt.

Klager som bor på Sørlandet, har lagt frem kopi av tekstmeldinger som ble utvekslet mellom ham og selgeren på fredag 24. juni. Av disse fremgår det at klager var på stedet der kjøretøyet befant seg på formiddagen. Han hadde således flere muligheter for å levere inn skiltene på veien tilbake til sitt bosted. Han kunne også sendt skiltene i posten. I så fall ville poststemplets dato ha blitt innført i registeret som dato for avregistrering. Det forlås med andre ord handlingsalternativer, og det er derfor ikke grunnlag for å kunne dispensere for disse dagene.

Klagen har etter dette ikke ført frem, og klager plikter da å betale gebyr for perioden fra og med fredag 24.6.22 til og med søndag 26.6.22, i alt tre dager.

Avgjørelsen er enstemmig.

#### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Berit Aamodt (forbrukerrepresentant).*